

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

DJE-WNP/ZS-0706-2/14

Warszawa, 7 lipca 2014 r.

Pan
Karol Semik
Mazowiecki Kurator Oświaty
00-024 Warszawa
Al. Jerozolimskie 32

Szanowny Panie Kuratorze,

na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. nr 185, poz. 1092), przekazuję *Wystąpienie pokontrolne* z kontroli przeprowadzonej w zakresie „Realizacji przez Kuratora Oświaty doraźnego trybu sprawowania nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach oraz zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli”.

W okresie od 5 do 9 grudnia 2013 r. zespół kontrolujący w składzie:

- 1) Barbara Socha – Naczelnik Wydziału Nadzoru Pedagogicznego w Departamencie Jakości Edukacji Ministerstwa Edukacji Narodowej,
- 2) Zenona Sawicka – główny specjalista w Wydziale Nadzoru Pedagogicznego w Departamencie Jakości Edukacji Ministerstwa Edukacji Narodowej,
- 3) Jan Chojnacki – główny specjalista w Wydziale Awansu Zawodowego Nauczycieli w Departamencie Kształcenia Ogólnego i Wychowania Ministerstwa Edukacji Narodowej,

działając na podstawie upoważnień odpowiednio: nr 66/2013, nr 67/2013, nr 68/2013 przeprowadził kontrolę w Kuratorium Oświaty w Warszawie pn. realizacja przez Kuratora Oświaty doraźnego typu sprawowania nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach oraz zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli.

Kontrolą objęto realizację przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty:

- 1) doraźnego trybu sprawowania nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach w zakresie:

- a) organizacji kontroli i ewaluacji doraźnych w szkołach i placówkach województwa mazowieckiego;
 - b) realizacji kontroli i ewaluacji doraźnych w szkołach i placówkach w roku szkolnym 2012/2013;
 - c) organizacji i sposobu sprawowania nadzoru nad przeprowadzaniem przez wizytatorów kontroli i ewaluacji doraźnych w roku szkolnym 2012/2013.
- 2) nadzoru nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego w zakresie:
- a) organizacji i przebiegu postępowań kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego;
 - b) organizacji i sposobu sprawowania nadzoru w sprawach dotyczących nadawania nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez dyrektorów szkół oraz organy prowadzące.

Na podstawie wyników kontroli działalność Mazowieckiego Kuratora Oświaty w ww. zakresie została oceniona pozytywnie, pomimo stwierdzenia uchybień w zakresie dokumentowania doraźnego trybu sprawowania nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach. Ocenę uzasadniają ustalenia kontroli.

Ad. 1. W zakresie doraźnego trybu sprawowania przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach w roku szkolnym 2012/2013 skontrolowano dokumentację losowo wybranych 209 kontroli doraźnych z 1240 kontroli doraźnych przeprowadzonych w szkołach i placówkach od 1 września 2012 r. do 31 sierpnia 2013 r. w województwie mazowieckim przez wizytatorów:

- 1) Wydziału Kształcenia Ogólnego,
- 2) Wydziału Kształcenia Ponadgimnazjalnego i Ustawicznego,
- 3) Wydziału Zwiększania Szans Edukacyjnych,
- 4) Delegatur w: Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Siedlcach i Radomiu.

Kontrole doraźne realizowane były na podstawie § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2009 r., nr 168, poz. 1324 ze zm.), tj. w związku z zaistniałą potrzebą podjęcia działań nieujętych w planie nadzoru pedagogicznego Mazowieckiego Kuratora Oświaty na rok szkolny 2012/2013. Przeprowadzone kontrole doraźne dotyczyły przede wszystkim:

- zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki;

- przestrzegania przez szkołę niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej wymagań określonych w art. 7 ust. 3 ustawy o systemie oświaty;
- realizacji zadań nadzoru pedagogicznego przez dyrektora szkoły;
- przestrzegania przepisów dotyczących obowiązku szkolnego i obowiązku nauki;
- przestrzegania zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów;
- realizacji podstaw programowych i ramowych planów nauczania;
- przestrzegania praw dziecka;

W roku szkolnym 2012/2013 Mazowiecki Kurator Oświaty nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia ewaluacji zewnętrznych w trybie działań doraźnych.

1. W wyniku kontroli ustalono, że podstawę organizacji sprawowania nadzoru pedagogicznego w trybie doraźnym w okresie od 01.09.2012 r. do 31.08.2013 r. stanowił *Regulamin Organizacyjny Kuratorium Oświaty w Warszawie* przyjęty *Zarządzeniem Mazowieckiego Kuratora Oświaty nr 5*, zatwierdzony 17 stycznia 2012 r. przez Wojewodę Mazowieckiego¹.

W Kuratorium Oświaty w Warszawie przyjęto wewnętrzne uregulowania dotyczące planowania, przygotowania, przeprowadzania oraz dokumentowania kontroli i ewaluacji szkół i placówek nadzorowanych przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty.

Na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Warszawie zamieszczone zostały procedury² przeprowadzania:

- kontroli doraźnych,
- ewaluacji zewnętrznych.

Przyjęte w kuratorium *Zasady przeprowadzania w szkołach i placówkach województwa mazowieckiego*:

- a) *ewaluacji zewnętrznych* określają sposób dokumentowania działań przeprowadzanych w formie ewaluacji (całościowej lub problemowej) z wykorzystaniem wzorów:

¹ 30 sierpnia 2013 r. Mazowiecki Kurator Oświaty wydał Zarządzenie Nr 41 zmieniające zarządzenie w sprawie wprowadzenia do stosowania Regulaminu Organizacyjnego Kuratorium Oświaty w Warszawie. Niniejsze Zarządzenie zostało zatwierdzone przez Wojewodę Mazowieckiego 30 sierpnia 2013 r. Zarządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2013 r.

² Procedura przeprowadzania kontroli doraźnych w szkołach i placówkach nadzorowanych przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty została zamieszczona na stronie www.kuratorium.waw.pl 18 listopada 2009 r.

Procedury przeprowadzania ewaluacji zewnętrznych (problemowych i całościowych) w szkołach i placówkach województwa mazowieckiego oraz wzory pism zostały zamieszczone na stronie <http://intranet.kuratorium.waw.pl> 9 lutego 2012 r. Uaktualnione wzory pism dotyczących ewaluacji zamieszczono na ww. stronie 28 maja 2013 r. z informacją o ich stosowaniu od 14 czerwca 2013 r.

- harmonogramu ewaluacji,
- zawiadomienia dyrektora o zamiarze przeprowadzenia ewaluacji w szkole/placówce,
- zawiadomienia organu prowadzącego o zamiarze przeprowadzenia ewaluacji w szkole/placówce,
- upoważnienia do przeprowadzenia ewaluacji zewnętrznej w szkole/placówce,
- pisma przekazującego raport z ewaluacji dyrektorowi szkoły/placówki,
- pisma przekazującego raport z ewaluacji organowi prowadzącemu szkołę/placówkę;

b) *kontroli doraźnych* określają sposób dokumentowania działań przeprowadzanych w formie kontroli z wykorzystaniem wzoru upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

Uregulowania wewnętrzne stanowią, że ewaluacje i kontrole doraźne w szkołach i placówkach, przeprowadza się z uwzględnieniem zasady wyboru pracowników w sposób losowy. W trakcie kontroli przedstawiono dokumenty – protokoły z losowego wyboru pracowników przeprowadzających kontrolę doraźną na obszarze działania Delegatury w Ciechanowie. Nie przedstawiono dokumentacji na podstawie której można byłoby stwierdzić, że w przypadku kontroli doraźnych przeprowadzanych przez pracowników:

- 1) Wydziału Kształcenia Ogólnego,
 - 2) Wydziału Kształcenia Ponadgimnazjalnego i Ustawicznego,
 - 3) Wydziału Zwiększania Szans Edukacyjnych,
 - 4) Delegatur w: Ostrołęce, Płocku, Siedlcach i Radomiu ,
- byli oni wybierani w sposób losowy.

2. Analiza dokumentacji 209 kontroli doraźnych (upoważnień wydawanych wizytatorom do przeprowadzenia kontroli, protokołów kontroli doraźnych) wskazuje, że:

- we wszystkich przypadkach do przeprowadzenia kontroli doraźnych istniała podstawa, tj. skarga lub wniosek osoby fizycznej lub prawnej, wyniki dotychczasowego nadzoru pedagogicznego (w przypadku rekontroli) lub inne przyczyny (np. prośba Rzecznika Praw Dziecka),
- nie zaistniały przypadki odmowy przez dyrektora szkoły lub placówki podpisania protokołu kontroli doraźnej,
- dyrektorzy kontrolowanych szkół i placówek nie zgłaszali umotywowanych pisemnych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w tych protokołach kontroli.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji kontroli doraźnych nie można ustalić w jaki sposób dyrektor szkoły lub placówki został poinformowany o planowanej kontroli doraźnej.

W dokumentacji z kontroli doraźnych stwierdzono następujące uchybienia – odstępowstwa o charakterze formalnym od stanu pożądanego, tj.:

– w upoważnieniach:

- brak określenia terminu rozpoczęcia i zakończenia kontroli – 1 przypadek (stosownie do zapisów § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia),
- brak określenia tematyki kontroli – 2 przypadki (stosownie do zapisów § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia);
- określając siedzibę szkoły lub placówki nie wskazano wszystkich danych adresowych, takich jak: nazwa ulicy, nr budynku – 43 przypadki (stosownie do zapisów § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia),

– w protokołach kontroli:

- określając siedzibę szkoły lub placówki nie wskazano wszystkich danych adresowych, takich jak: nazwa ulicy, nr budynku – 9 przypadków (stosownie do zapisów § 14 ust. 2 pkt 1 ww. rozporządzenia);
- brak daty wydania upoważnienia – 4 przypadki (stosownie do zapisów § 14 ust. 2 pkt 2 ww. rozporządzenia);
- brak numeru upoważnienia do przeprowadzenia kontroli – 1 przypadek (stosownie do zapisów § 14 ust. 2 pkt 2 ww. rozporządzenia);
- brak określenia tematyki kontroli – 1 przypadek (stosownie do zapisów § 12 ust. 2 pkt 4 ww. rozporządzenia);
- brak wymaganych paraf – 3 przypadki (stosownie do zapisów § 14 ust. 2 pkt 7 ww. rozporządzenia);
- brak miejsca i daty podpisania protokołu kontroli – 1 przypadek (stosownie do zapisów § 14 ust. 2 pkt 8 ww. rozporządzenia);
- brak pouczenia o prawie zgłoszenia przez dyrektora szkoły lub placówki zastrzeżeń do ustaleń zawartych w tym dokumencie – 1 przypadek (stosownie do zapisów § 14 ust. 2 pkt 6 ww. rozporządzenia);
- brak opisu ustalonego stanu faktycznego – 6 przypadków (stosownie do zapisów § 14 ust. 2 pkt 5 ww. rozporządzenia);

- przekroczenie maksymalnego 7-dniowego terminu sporządzenia protokołu kontroli – 2 przypadki (stosownie do zapisów § 14 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia);
- przekroczenie maksymalnego 2-dniowego czasu trwania kontroli – 2 przypadki (stosownie do zapisów § 12 ust. 3 ww. rozporządzenia).

Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 1998 r. w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur (Dz.U.1998.164.1169), w kuratorium mogą być tworzone stanowiska kierownicze: dyrektorów wydziałów, dyrektorów delegatur, zastępców dyrektorów (wydziałów, delegatur), a także kierowników oddziałów. Powyższe regulacje dają kuratorowi oświaty możliwość upoważnienia wyżej wskazanych osób do wykonywania w jego imieniu zadań i kompetencji.

Mazowiecki Kurator Oświaty zapewnia funkcjonowanie i ciągłość pracy Kuratorium, warunki jego działania a także organizację pracy, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad komórkami organizacyjnymi Kuratorium w zakresie prawidłowego wykonywania przez nie zadań (§ 7 pkt 1 Regulaminu Organizacyjnego Kuratorium Oświaty w Warszawie). Kurator sprawuje nadzór w ww. zakresie przy pomocy wicekuratorów oraz innych osób pełniących funkcje kierownicze (§ 12 ww. regulaminu). Mazowiecki Kurator Oświaty ustalając zakres obowiązków:

- wicekuratorów – uwzględnił sprawowanie przez nich bezpośredniego nadzoru nad wydziałami realizującymi zadania z zakresu nadzoru pedagogicznego;
- dyrektorów wydziałów i delegatur – uwzględnił sprawowanie przez nich nadzoru nad poprawnym merytorycznie i sprawnym wypełnianiem obowiązków służbowych przez podległych im pracowników.

Wniosek: Wskazane jest zachowanie należytej staranności przy sporządzaniu dokumentacji z przeprowadzanych kontroli doraźnych.

Ad 2. W zakresie realizowanych przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli, tj.:

- 1) organizacji i przebiegu postępowań kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego oraz
- 2) organizacji i sposobu sprawowania nadzoru nad czynnościami podejmowanymi w sprawach dotyczących nadawania nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez dyrektorów szkół oraz organy prowadzące,

nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.

W trakcie kontroli dokonano analizy dokumentacji z postępowań kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego prowadzonych przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty. Dokumentacja obejmowała postępowania dotyczące nauczycieli ze wszystkich typów i rodzajów szkół.

W okresie objętym kontrolą do Mazowieckiego Kuratora Oświaty złożono 1806 wniosków o wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego. Mazowiecki Kurator Oświaty wydał 1762 decyzje o nadaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego, oraz 12 decyzji odmawiających nadania stopnia, 16 pozostawiono bez rozpoznania z powodu nieuzupełnienia braków formalnych oraz z powodu wycofania wniosków przez nauczycieli. Pozostałe 16 postępowań nie zostało zakończonych wydaniem decyzji o nadaniu lub odmowie wydania stopnia nauczyciela dyplomowanego, termin zakończenia postępowań przypadają zgodnie z przepisami Karty Nauczyciela na dzień 31 grudnia 2013 r. W trakcie kontroli dokonano przeglądu dokumentacji 63 postępowań kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego oraz analizie poddano dokumentację dotyczącą decyzji odmawiających nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego (8 dokumentacji) oraz odwołań od negatywnej oceny dorobku zawodowego za okres stażu (4 odwołania).

Dokumentacja dotycząca postępowań kwalifikacyjnych oraz nadawania stopni awansu zawodowego przez Kuratora prowadzona jest w sposób prawidłowy z zachowaniem należytej staranności. Postępowania kwalifikacyjne na stopień nauczyciela dyplomowanego oraz procedura nadawania przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego są zgodne z przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – *Karta nauczyciela*, przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli oraz z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego. Dokumentacja z prac komisji kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego (protokoły, arkusze analiz, zawiadomienia, oświadczenia członków komisji) nie budzi zastrzeżeń.

W okresie objętym kontrolą nie odnotowano skarg na pracę komisji powoływanych przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty, do Kuratora nie wpłynęły skargi na pracę komisji egzaminacyjnych powoływanych przez organy prowadzące, wpłynęły 2 odwołania od decyzji odmawiających nadania stopnia nauczyciela mianowanego. W okresie objętym kontrolą do Kuratora złożono 4 odwołania od negatywnej oceny dorobku zawodowego za okres stażu. W jednym przypadku Kurator ustalił negatywną ocenę dorobku za okres stażu, a w trzech przypadkach pozytywną.

Dobrze oceniono współpracę z dyrektorami i organami prowadzącymi szkoły. W Kuratorium przeprowadzono szkolenia dotyczące awansu zawodowego nauczycieli dla pracowników Delegatur Kuratorium Oświaty w Warszawie, pracowników Kuratorium oraz ekspertów z komisji ds. awansu.

Zadania związane z awansem zawodowym nauczycieli są organizowane i realizowane zgodnie z przepisami ustawy – *Karta nauczyciela* oraz rozporządzenia w sprawie awansu zawodowego nauczycieli.

Z poważaniem

Joanna Kluzik-Rostkowska